

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Quàm diligenti consideratione opus sit, in vxore eligenda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

cum, si vel alteruter coniugum non sit frugi, sat mali in domo existat. Siquidem malum ex quouis defectu nascitur; tanto autem maius est, si duplicetur. Maiorem vniuersim malorum copiam esse, vel *pusillus* Christi *grex* demonstrat. Demonstrat & particularim, quæ circumferri solet, duorum imago horrendorum monstrorum; quorum vnum non nisi malis feminis vesci lepidè fingitur, estque, velut prima luna saginari cœptum, ventre obefissimo; nimirum propter pabuli abundantiam. Alterum autem istorum monstrorum, quod pictura ostendit, solis bonis pasci mulieribus, est admodum macilento corpore osseo cani, vel canterio simile, qui, præ fame, vix se ferre potest pedibus. Voluit scilicet pictor indicare, tantam esse bonarum mulierum paucitatem, vt si eas aliquis Diomedes omnes vni bestia obijceret epulandas, eam non essent satiatura. Quam raritatem etiam olim Petronius notis illis versibus indicauit.

Femina nulla bona est; vel si bona contigit vlli,

Nescio quo fato, res mala facta bona est.

Prov. 31, 10.

Quin & sacra littera ferè in eundem sensum quarunt: *Mulierem fortem quis inueniet? procul, & de vltimis finibus precium eius.* Quis vult ad vltimos fines ire, vt mulierem talem inueniat? Cæca cupiditas multos iuuenes impellit, vicinorum filias, aut ancillas domesticas, immò etiam obuias quasque, & vix vnquam visas, primo statim colloquio, primis in choreis, enim verò primo aspectu perditè amare, & in vxores sibi destinare incipiant: nec pauci nunquam oculis visas, sed à lenone, duntaxat laudatas, aut in ebrietate persuasi, ducant. Quid mirum, si in malas incidant, quarum, vt dixi, longè maior est multitudo? Bonam qui inuenit, cornicem candidam inuenit. Et fuit, qui, ductis vnà tribus vxoribus, interrogatus, cur id fecisset, responderet: sæpe se audiuisse, difficulter è mille vel vnâ probam coniugem reperiri, ea de causa, se in tribus periculum facere voluisse. Egregia ratio, & malæ causæ peior effectus.

III

Nic. Reufn. in
Symb. Impp.
class. 3, Symb,
271

2. Apud Sunnitas, teste Stobæo, solenne iudicium publicè habitum fuit, de moribus virginum & adolescentum; in quo qui optimus iudicaretur, virginem, quam vellet, duceret adolescentens:

lefcens:

Iescens: ac deinde, post eum, secundo daretur optio, & tertio, & sic deinceps. Hoc nusquam nunc est iudicium publicum, quidem. Priuatim tamen plurimi iudicant, sed luculentè decipiuntur. Nam sæpe quæ pudore vultus, oculorum deiectione, modestissimo incessu, Angelum præ se fert, & est virginum exemplar, si eam de fronte æstimes, à virginea specie desinit in Sphingem, aut Harpyiam. Longè enim aliæ sunt eiusmodi illices in platea, quàm in culina; in templo, quàm in triclinio. Accedit, non semper esse liberam eligendi optionem. Multi infantes in cunis desponsantur, habentque iam sponsas antè, quàm spondere possint; aut documentum illud intelligere:

Qua tibi ducenda est, habeat P. quinque puella:

Sit Pia, sit Prudens, Pulchra, Pudica, Proba.

Multis obruduntur, quæ vitium alunt, emtis dentibus, caluæ, vel fictis pictisque capillis; vetulæ, exoletæ. Multi, vno verbo, ad nuptias cum impetu ruunt, vel formæ, aut familiæ, aut pecuniæ, aut etiam affinitatis causa, adiguntur ad eas ducendas quæ amicis, non quæ ipsis placent. Quid ergo mirum, si in malam incidant? eum præsertim Salomon dicat: *Virum de mille vnum reperi, mulierem ex omnibus non inueni.* Raritas delectum reddit difficiliorem. *Savage*, ait S. Chrysostomus, *vt commodam, & modestam, & obsequentem uxorem ducas. Nam, si domum & seruos emturi diligenter & curiosè sciscitamus, & perscrutamur; multò magis uxorem ducturos, tantam, ac longè maiorem etiam prouidentiam gerere oportet: domum enim vitiosam, & seruum licet reddere venditori; uxorem verò dimittere non licet.* Religionem ingressuris, saltem annus datur probationis, vt experiri possint, num status ille sibi conueniat. Eo tempore, si Superior, aut Subditus videat, vel hunc sibi, vel se huic non-conuenire; si sui illos lociue distædeat, facili negotio potest remedium adhiberi, per separationem, aut dimissionem. Non est hoc idem fas, in matrimonijs. Quare tantò est dementior temeritas, coniugia, sine magno delectu, & obuia occupare. Multum, ô iuuenis, delibera: personam, stirpem, mores, artes, famam, vitam omnem sedulò examina, & tamen, in periculo eris, ne decipiaris,

Eccles. 7. 29.

decipiaris. Antiqui Funoni γαμηλιῶν nuptiales victimas felle destitutas offerebant, ut uxorem, vel maritum acquirerent, felle & amaritudine carentem.

IV. 3. Sicut difficile est, è mari siccum extrahere lapidem, sic planè periculosa res plena est aleæ, è tanta frequentia malarum mulierum acquirere bonam.

Πολλῶν κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλατταν θηρίων ὄντων, μέγιστόν ἐστι θηρίων γυνή.

Tot cùm mari terraq; sint passim fera,

Fera omnium ipsa maxima extat femina.

Ait Menander; qui & uxorem vocat: *domus tempestatem* (qualis fuit Xantippe, qualis vxor Iob) item *aspidis venenum, malarum thesaurum*. Quemadmodum & D. Chrysostomus *omni malo peius malum, malum nimirum intolerabile, viperam immedicabilem, venenum insanabile. Quippe quæ amicitia inimica, inuitabilis pœna, necessarium malum, naturalis tentatio, desiderabilis calamitas, domesticum periculum, delectabile detrimentum, mali denique natura, sed boni colore depicta est.* Quid peius muliere atque audacius inquit Comicus. Et Euripides: *γυνή τε πάντος ἀγριώτατον κακόν.*

Plant. in Mil. glor.

Eurip. in Phœnissis.

Malum efferatum maximè una est femina.

Gen. 4. 6. & 7.

D. Ambrosius, *mulierem ianuam diaboli, viam iniquitatis, scorpionum percussorem appellat.* Quod vel in Eua verum fuit, aut in vxore Iobi, & Tobix; ne dum in Hecuba aliqua, quæ, ob iram atque maledicentiam, in canem versa dicitur. Certè filij Seth antè, quàm vxores ex filiabus hominum, hoc est, ex stirpe Cain, dixissent, boni erant, & filij DEI appellabantur. Post infelicia autem ista connubia, eò malitiæ delapsi sunt, ut essent communi

3. Reg. 11. 4.

totius Mundi eluione delendi. Ipsum Salomonè Ægyptiarum mulierum consuetudo in idololatriam præcipitavit. Nonne hinc mulieres *ianua diaboli, & via iniquitatis* extiterunt? Quàm facilè autem est, in tanta talium abundantia, talem potius, quàm bonam assumere? Denique Alphonsus Aragoniæ rex solebat dicere, *Tum deniq; plerisque molestijs liberum fore matrimonium, si maritus surdus, vxor cæca fiat.*

Caspar. Enf. l. 1. Epidorp.

V.

At, inquires, si quis incommodam atque importunam uxorem nactus est, potest eam commodam, opportunam, atq; ad suum